

BS/119/2012

POLACY NA ROWERACH

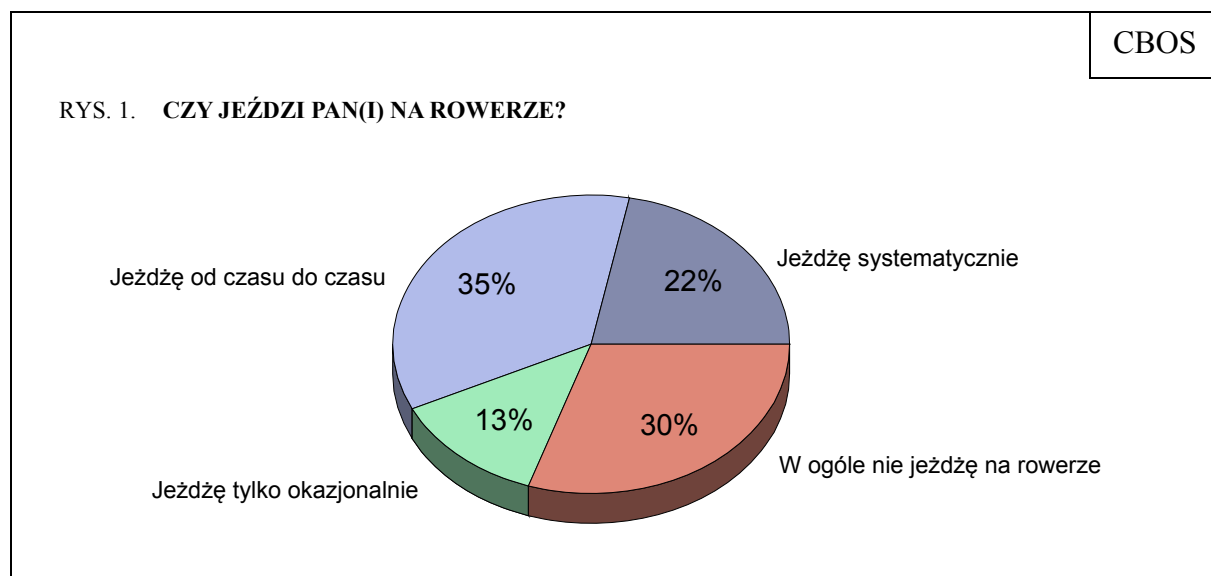
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Z roku na rok obserwujemy wzrost liczby rowerzystów w Polsce. W maju ubiegłego roku zostały znowelizowane przepisy dotyczące ruchu rowerowego tak, by były bardziej przychylne cyklistom i zachęcały do wsiadania na rower. Za nami okres wakacyjny, kiedy to częściej korzystamy z roweru i mamy liczne związane z tym doświadczenia. W naszym sierpniowym badaniu¹ postanowiliśmy zadać respondentom kilka pytań dotyczących jazdy na rowerze.

JAK CZĘSTO WSIADAMY NA ROWER?

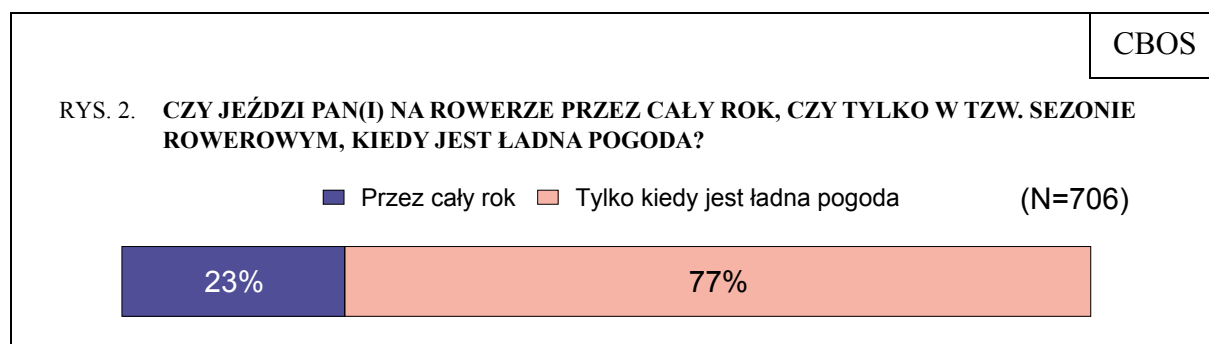
Na rowerze jeździ 70% Polaków, w tym systematycznie 22%, od czasu do czasu 35%, a 13% tylko okazjonalnie. Prawie co trzeci dorosły badany (30%) w ogóle nie korzysta z roweru.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (267) przeprowadzono w dniach 14 – 22 sierpnia 2012 roku na liczącej 1011 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Nieznacznie częściej regularną jazdę na rowerze uprawiają mężczyźni (25%) niż kobiety (20%). Większą popularnością rower cieszy się na wsi oraz w małych miejscowościach niż w dużych miastach. Osoby, które w ogóle nie jeżdżą na rowerze to najczęściej osoby starsze, często emeryci i renciści (zob. tabela aneksowa).

Wśród osób, które korzystają z roweru, prawie co czwarta (23%) jeździ przez cały rok – niezależnie od warunków pogodowych. Trzy czwarte (77%) korzysta z roweru wyłącznie, kiedy jest sprzyjająca pogoda.

Na wsi prawie co trzecia osoba (29%) jeździ na rowerze przez cały rok, natomiast w dużych miastach – co szósta (17%).

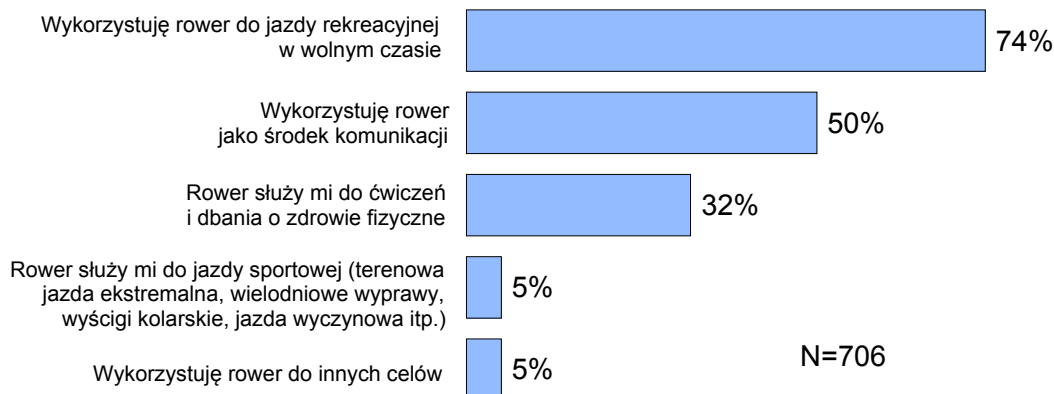
Tabela 1

Wielkość miejscowości zamieszkania	Czy jeździ Pan(i) na rowerze przez cały rok, czy tylko w tzw. sezonie rowerowym, kiedy jest ładna pogoda? (N=706)	
	Przez cały rok	Tylko kiedy jest ładna pogoda
	w procentach	
Wieś	29	71
Miasto do 20 tys.	26	74
20-100 tys.	18	86
101-500 tys.	13	83
501 tys. i więcej mieszk.	17	59

DLACZEGO JEŹDZIMY NA ROWERZE?

Rower wykorzystujemy głównie do jazdy rekreacyjnej (74% przynajmniej okazjonalnie jeżdżących na rowerze) oraz jako środka komunikacji (50%). Dla co trzeciej osoby (32%) rower jest narzędziem do ćwiczeń mającym zapewnić zdrowie fizyczne. Jazdę wyczynową uprawia tylko 5% badanych i w zdecydowanej większości są to osoby młode. Wśród innych celów do jakich wykorzystuje się rower najczęściej wskazywano jazdę po zakupy.

RYS. 3. W JAKIM CELU KORZYSTA PAN(I) Z ROWERU?

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wybrać kilka odpowiedzi

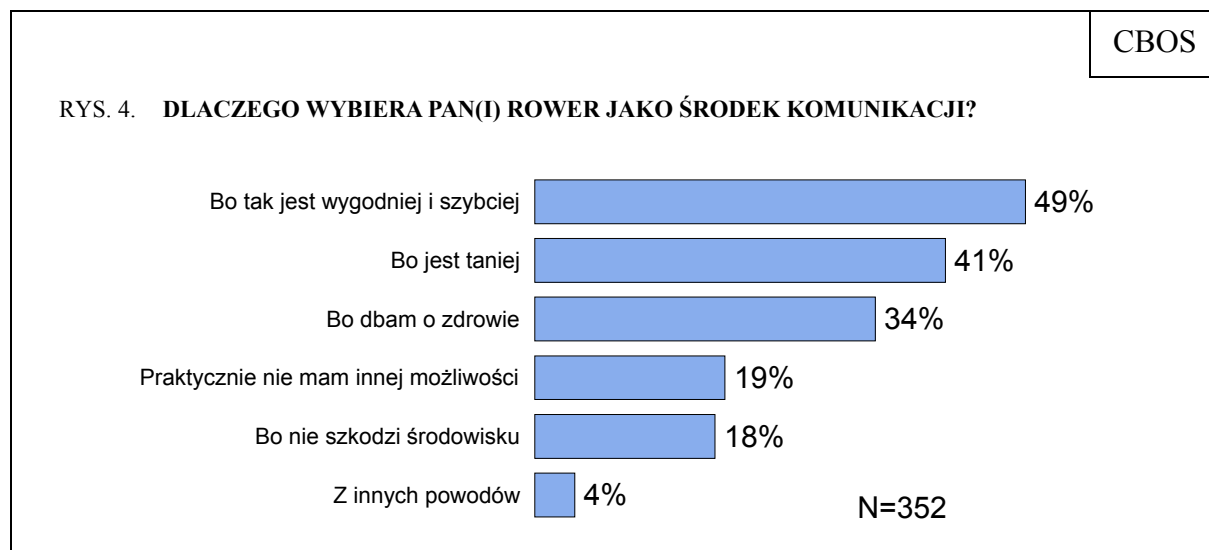
Rower jako środek komunikacji najczęściej służy ludziom młodym w wieku 18–24 lata (65%) oraz osobom starszym powyżej 65 roku życia (62%). Jak już wspomniano, rower jest dość popularnym środkiem transportu na wsi. Dwie trzecie (67%) osób jeżdżących na rowerze na wsi korzysta z niego jako środka komunikacji, przy czym w miastach odsetek ten jest zdecydowanie mniejszy, tam rower częściej służy do rekreacji. Osoby z wyższym wykształceniem rzadziej wybierają rower jako środek transportu, najczęściej służy im do wycieczek w wolnym czasie.

Warto też zwrócić uwagę na zestawienie częstotliwości jazdy ze sposobem wykorzystywania roweru. Osobom, które jeżdżą systematycznie, rower najczęściej służy jako środek komunikacji (71%), a także jako sposób na rekreację (65%) lub jako narzędzie do ćwiczeń, natomiast rzadziej do jazdy sportowej. Jeżdżący od czasu do czasu i okazjonalnie na pierwszym miejscu wskazali jazdę rekreacyjną (odpowiednio: 78% i 75%) a rzadziej jazdę rowerem jako sposób na przemieszczanie się (42% i 32%).

Tabela 2

W jakim celu korzysta Pan(i) z roweru?	Czy jeździ Pan(i) na rowerze?		
	Jeżdżę systematycznie	Jeżdżę od czasu do czasu	Jeżdżę tylko okazjonalnie
	w procentach		
Wykorzystuję rower jako środek komunikacji	71	42	32
Wykorzystuję rower do jazdy rekreacyjnej w wolnym czasie	65	78	75
Rower służy mi do ćwiczeń i dbania o zdrowie fizyczne	44	31	17
Rower służy mi do jazdy sportowej (terenowa jazda ekstremalna, wielodniowe wyprawy, wyścigi kolarskie, jazda wyczynowa itp.)	11	2	1
Wykorzystuję rower do innych celów	5	6	5
Trudno powiedzieć	0	0	1

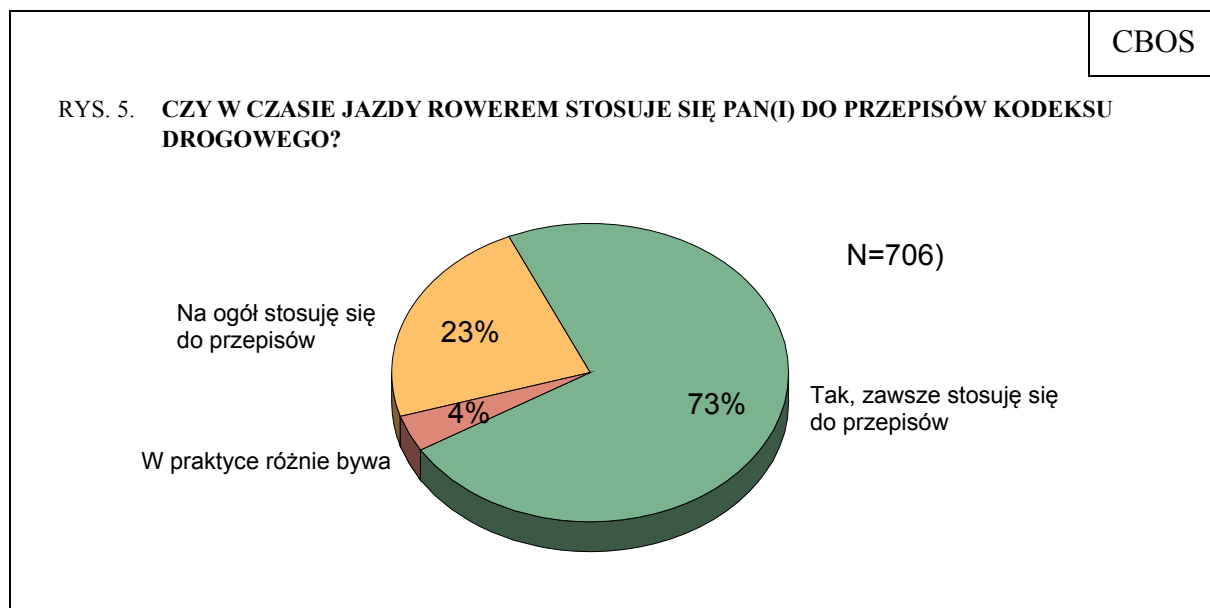
Osobom, które wykorzystują rower jako środek komunikacji zadaliśmy dodatkowe pytanie o motywę tego wyboru. Połowa z nich (49%) wybiera rower, bo nim jeździ się szybciej i wygodniej niż innymi środkami komunikacji. Dwie piąte (41%) badanych uznało, że jazda rowerem jest po prostu tańsza. Jedna trzecia (34%) dba w ten sposób o swoje zdrowie. Prawie co piąta osoba (19%) praktycznie nie ma innej możliwości (najczęściej są to mieszkańcy wsi). Niespełna jedna piąta respondentów (18%) wybiera rower ponieważ nie szkodzi on środowisku.

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wybrać nie więcej niż dwa główne powody

CZY ŁAMIEMY PRZEPISY?

Czy rowerzyści przestrzegają przepisów ruchu drogowego? Z sondażu wynika, że zdecydowana większość, bo trzy czwarte cyklistów (73%), zawsze jeździ zgodnie z przepisami kodeksu drogowego. Jedna piąta (23%) przyznaje, że na ogół stosuje się do przepisów, a tylko 4% badanych powiedziało, że w praktyce różnie bywa.

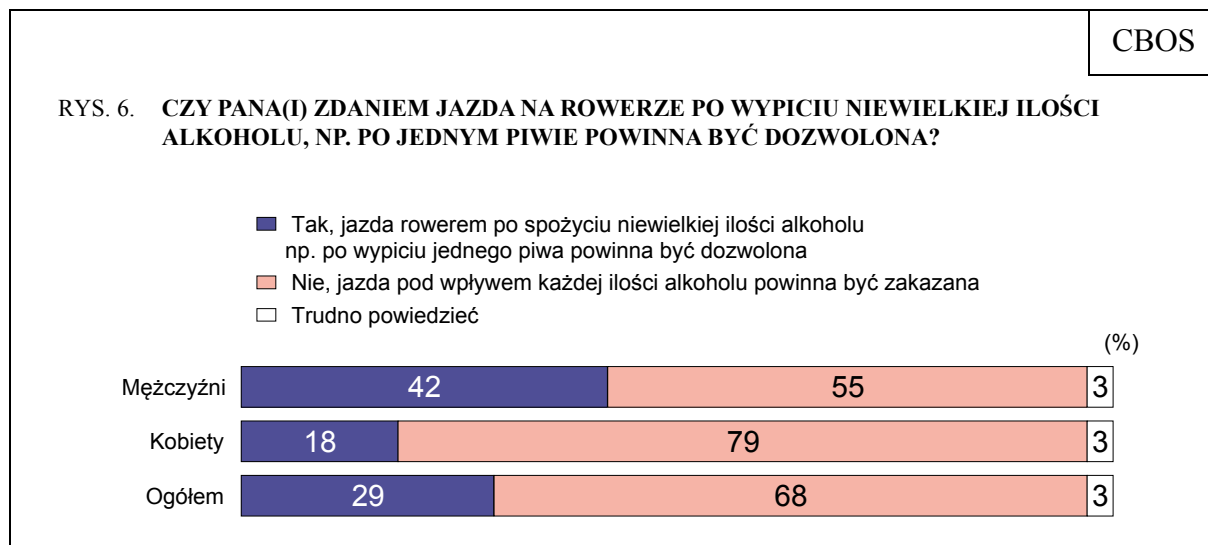
Stosowanie się do przepisów najsilniej jest uzależnione od wieku respondentów. Młodzi częściej niż osoby starsze przyznają się do nieprzestrzegania przepisów kodeksu drogowego.

Tabela 3

Wiek	Czy w czasie jazdy rowerem stosuje się Pan(i) do przepisów kodeksu drogowego?			
	Tak, zawsze stosuję się do przepisów	Na ogół stosuję się do przepisów	W praktyce różnie bywa	Trudno powiedzieć
	w procentach			
18–24 lata	64	26	10	0
25–34	67	29	4	0
35–44	77	21	1	1
45–54	76	21	3	0
55–64	80	17	2	1
65 lat i więcej	83	16	1	0

JAZDA PO ALKOHOLU?

Sporo kontrowersji budzi temat jazdy na rowerze po spożyciu niewielkiej ilości alkoholu, np. jednego piwa. Ponad dwie trzecie Polaków (68%) jest za zakazem jazdy na rowerze pod wpływem jakiegokolwiek ilości alkoholu. Jazdę po jednym piwie dopuszcza co trzecia osoba (29%). Bardziej liberalni w tej kwestii są mężczyźni (42%) niż kobiety (18%).

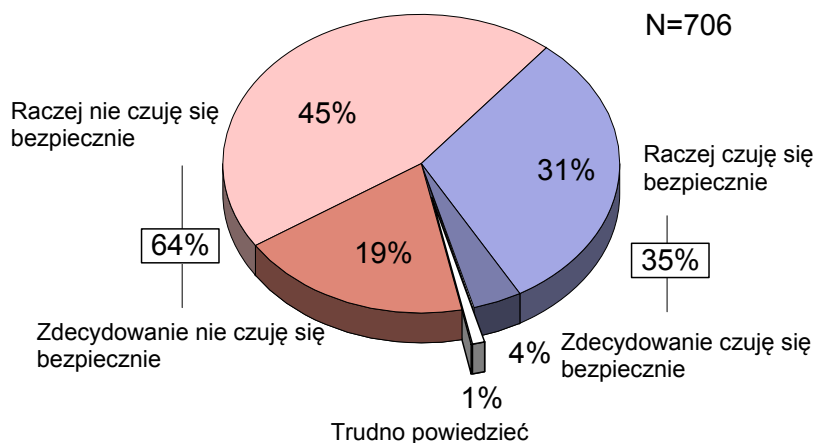
Na opinię w tej kwestii wpływa również wykształcenie – im jest ono wyższe, tym mniej jesteśmy restrykcyjni, oraz wiek – osoby młode częściej są zdania, że można jeździć na rowerze po wypiciu jednego piwa.

BEZPIECZEŃSTWO ROWERZYSTÓW I PIESZYCH

Ważną kwestią dla rowerzystów jest bezpieczeństwo podczas jazdy. To ono w dużej mierze decyduje o tym, czy wsiadamy na rower czy nie. Większość korzystających z roweru (64%) nie czuje się bezpiecznie jeżdząc po naszych drogach i ulicach. Tylko co trzeci badany (35%) nie odczuwa większego zagrożenia, z czego zdecydowanie bezpiecznie czuje się zaledwie 4% rowerzystów.

CBOS

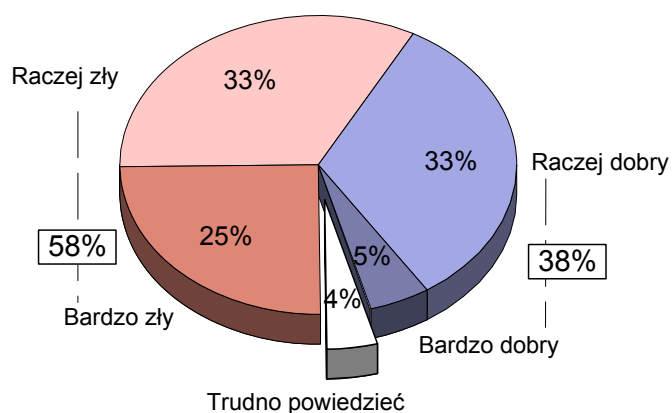
RYS. 7. CZY JEŹDŹĄC NA ROWERZE NA POLSKICH DRÓGACH I ULICACH CZUJE SIĘ PAN(I) BEZPIECZNIE?

Niezbyt wysoko badani oceniają stan infrastruktury rowerowej w swojej najbliższej okolicy – 38% respondentów ocenia go dobrze, a 58% źle. Szczególnie negatywnie wypowiadają się o niej mieszkańcy wsi, a lepiej mieszkańcy dużych miast.

CBOS

RYS. 8. JAK OCENIA PAN(I) STAN INFRASTRUKTURY ROWEROWEJ W SWOJEJ NAJBLIŻSZEJ OKOLICY (ŚCIEŻKI, PRZEJAZDY, STOJAKI, SZLAKI ROWEROWE ITP.)?

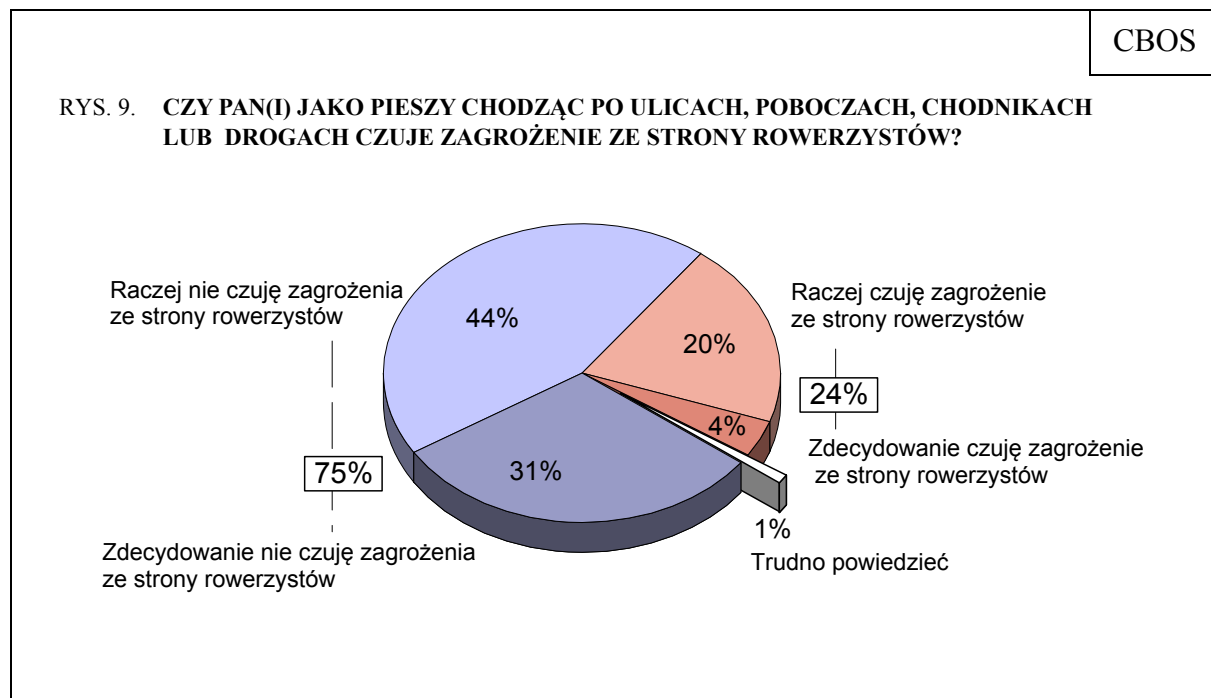
Stan infrastruktury rowerowej wpływa na nasze poczucie bezpieczeństwa. Im lepsze ścieżki rowerowe, wyznaczone specjalne pasy dla rowerzystów czy przejazdy przez jezdnie tym czujemy się bezpieczniej na drogach. Wśród osób, które dobrze oceniają infrastrukturę rowerową bezpiecznie na polskich drogach czuje się 46%, natomiast wśród źle oceniających tylko 28%.

Tabela 4

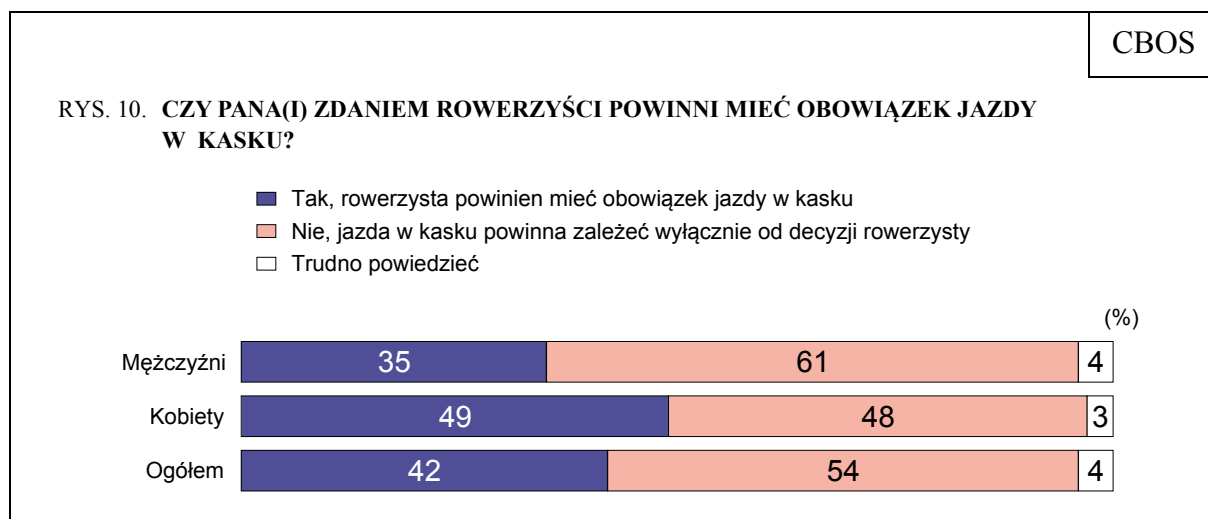
Ocena stanu infrastruktury rowerowej	Poczucie bezpieczeństwa		
	Czuję się bezpiecznie	Nie czuję się bezpiecznie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Dobry stan	46	53	1
Zły stan	28	71	1

W pytaniu o ocenę stanu infrastruktury pominięto odpowiedź „trudno powiedzieć”

A jak piesi odbierają rowerzystów? Z sondażu wynika, że co czwarty badany (24%) czuje zagrożenie ze strony rowerzystów, większego strachu nie odczuwa trzy czwarte respondentów (75%). Rowerzystów obawiają się bardziej mieszkańcy dużych miast niż mieszkańcy wsi.

Kolejne pytanie dotyczące bezpieczeństwa – czy cyklista powinien mieć obowiązek jazdy w kasku? Sprawa ta budzi spore kontrowersje nie tylko wśród rowerzystów. Ponad połowa ogółu badanych (54%) jest przeciwna przepisowi o obowiązkowej jeździe w kasku – ich zdaniem decyzja powinna należeć wyłącznie do rowerzysty. Za obowiązkiem jazdy w kasku opowiedziało się 42% badanych.

Sami rowerzyści są raczej niechętni wprowadzaniu tego przepisu. Tylko co trzeci z nich (35%) uważa, że taka regulacja prawna powinna obowiązywać. W grupie osób niejeżdżących na rowerze nakaz ten popiera 59% osób.

Tabela 5

Czy Pana(i) zdaniem rowerzyści powinni mieć obowiązek jazdy w kasku?	Czy jeździ Pan(i) na rowerze?	
	Jeżdżę na rowerze (N=706)	Nie jeżdżę na rowerze
	w procentach	
Tak, rowerzysta powinien mieć obowiązek jazdy w kasku	35	59
Nie, jazda w kasku powinna zależeć wyłącznie od decyzji rowerzysty	62	35
Trudno powiedzieć	3	6

Spore różnice zdań występują pomiędzy kobietami i mężczyznami – mężczyźni są większymi przeciwnikami wprowadzenia nakazu jazdy w kasku (61%) niż kobiety (48%). Na opinie w tej kwestii wpływ ma również wiek, osoby starsze częściej niż osoby młode poparłyby taki przepis.

PROBLEMY ROWERZYSTÓW

Jakie są największe bolączki rowerzystów? Zdaniem dwóch trzecich respondentów (67%) największą jest brak ścieżek, dróg lub specjalnie wyznaczonych pasów rowerowych. Sporym problemem jest zagrożenie ze strony kierowców (62%) oraz brak szerokiego pobocza przy drogach (61%). Życia rowerzystom nie ułatwia zły stan dróg oraz ścieżek rowerowych – na problemy tego typu wskazała prawie połowa respondentów (48%). Dokuczliwy jest też brak bezpiecznych miejsc do pozostawienia roweru (42%) oraz częste kradzieże (41%). Rzadziej rowerzystom przeszkadzają piesi wchodzący na ścieżkę (36%) oraz niebezpieczna jazda innych rowerzystów (17%). Całkiem już marginalny kłopot to niepilnowane psy wbiegające na ścieżkę rowerową.

Przy wskazywaniu problemów nie ma dużej rozbieżności pomiędzy osobami, które jeżdżą i nie jeżdżą na rowerze. Ich kolejność wśród obu grup jest taka sama, różnią się tylko ilością wskazań – niejeżdżącym trudniej mieć zdanie na ten temat, stąd spora liczba odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Tabela 6

Na jakie, Pana(i) zdaniem, problemy, trudności napotykają rowerzyści?	Ogółem	Jeżdżący na rowerze	Niejeżdżący na rowerze
	w procentach		
Brak ścieżek, dróg lub specjalnie wyznaczonych pasów rowerowych	67	70	59
Niebezpieczna jazda kierowców samochodów i innych pojazdów	62	66	52
Brak szerokiego pobocza przy drogach	61	64	53
Zły stan dróg, ścieżek rowerowych	48	49	44
Brak bezpiecznych miejsc, gdzie można zostawić rower	42	44	37
Kradzieże rowerów	41	43	34
Piesi wchodzący na ścieżkę rowerową	36	38	31
Niebezpieczna jazda innych rowerzystów	17	17	17
Inne problemy	2	2	0
Trudno powiedzieć	4	1	10

Jazda na rowerze jest w Polsce popularna mimo źle ocenianej infrastruktury rowerowej, braku poczucia bezpieczeństwa na naszych drogach oraz licznych innych kłopotów, na jakie skarżą się respondenci, np. częste kradzieże rowerów.

Z naszego badania wynika, że zdecydowany wpływ na postrzeganie jazdy na rowerze i kwestii z nią związanych ma wielkość miejscowości, w której respondenci mieszkają. Mieszkańcy wsi korzystają z roweru w innych celach niż mieszkańcy większych miejscowości. Na wsiach, gdzie rower służy głównie jako środek transportu, częściej jeździ się przez cały rok. W dużych miastach rower częściej służy do rekreacji, a jazda na nim jest formą spędzania wolnego czasu.

Opracował
Paweł HURAS